

væsentlig forøgelse af ressourceforbruget i den kommunale forvaltning.

Særlig for så vidt angår reglerne om partshøring kan det fremhæves, at der allerede i dag i den kommunale sagsbehandling i vidt omfang anvendes partshøring i de sager, hvor forvaltningen er i besiddelse af oplysninger, som parten ikke er bekendt med. I de relativt få yderligere tilfælde, hvor der herefter skal gennemføres partshøring, vil den kunne medføre en vis forlængelse af sagsbehandlingstiden for de pågældende sager. Denne forlængelse af sagsbehandlingstiden vil dog i vidt omfang kunne begrænses gennem tilrettelæggelsen af forvaltningens sagsbehandling. Hertil kommer, at det ikke kan udelukkes, at partshøring i sådanne tilfælde i et vist omfang kan medføre, at parten ikke, efter afgørelsen er truffet, retter henvendelse til forvaltningen om sagen.

Omfanget af det merarbejde, der eventuelt vil opstå som følge af gennemførelse af reglerne om efterfølgende begrundelse, kan være vanskeligt at afgøre. Det skyldes navnlig, at dette i første række må afhænge af, i hvilket omfang der vil blive fremsat begæring om begrundelse, hvilket på nuværende tidspunkt kan være vanskeligt at vurdere mere præcist. Som anført ovenfor under pkt. 8 e kan udformningen af de enkelte begrundelser i visse tilfælde være tid- og arbejdskrævende, og undertiden forudsætte anvendelse af særligt uddannet eller kvalificeret personale.

Ud fra oplysningerne om, i hvilket omfang parter i dag påklager afgørelser eller anmoder myndighederne om at tage sagerne op til fornyet overvejelse, er der imidlertid grund til at antage, at kun et relativt beskedent antal afgørelser vil blive krævet begrundet i forhold til det samlede antal sager, som forvaltningsmyndighederne behandler og træffer afgørelse i. Hertil kommer, at meddelelse af begrundelser må antages at ville medføre en vis nedgang i antallet af afgørelser, der påklages, således at der vil kunne opnås administrative besparelser i ankeinstanserne.

c. Denne bedømmelse af de administrative og økonomiske konsekvenser synes at være i overensstemmelse med de erfaringer, der er gjort med forvaltningslovene i Norge og Sverige.

I Norge er der ifølge det oplyste ikke gennemført egentlige systematiske undersøgelser af de administrative konsekvenser af gennemførelsen af forvaltningsloven. Loven indeholder bl.a. regler, der svarer til det danske lovforslag, idet begrundelsesreglerne dog i 1977 blev ændret til en automatisk samtidig begrundelse. Om rækkevidden af den norske forvaltningslov i forhold til de kommunale

organer henvises til det anførte ovenfor under pkt. 8 e.

Det norske justitsministerium har imidlertid over for justitsministeriet oplyst, at gennemførelsen af forvaltningsloven ikke kan antages at have givet anledning til administrative meromkostninger af væsentlig betydning. Endvidere er det over for justitsministeriet oplyst, at det er Norske Kommuners Sentralforbunds opfattelse, at gennemførelsen af den norske forvaltningslov – herunder begrundelsesreglerne – ikke har givet anledning til væsentlige vanskeligheder eller meradministration, og at anvendelsen af reglerne må antages at have medført en bedre arbejdstilrettelæggelse i navnlig de mindre norske kommuner.

I Sverige foretog Riksdagens revisorers kansli i 1975 en undersøgelse (Granskningspromemoria nr. 6/1975) af de administrative konsekvenser, som gennemførelsen af forvaltningsloven havde medført for så vidt angår de statslige myndigheder. Den svenske forvaltningslov indeholder bl.a. regler om inhabilitet, partshøring og samtidig automatisk begrundelse. Om rækkevidden af den svenske forvaltningslov i forhold til kommunerne henvises til det anførte ovenfor under pkt. 8 e.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt gennemførelse af forvaltningsloven havde medført forøgede administrative omkostninger, oplyste mange myndigheder, at gennemførelsen ikke eller dog ikke i mærkbart omfang havde indvirket på de administrative omkostninger. En del myndigheder oplyste, at loven havde medført øgede administrationsomkostninger, men at størrelsen heraf ikke kunne beregnes.

Riksdagens revisorers kansli konkluderede i undersøgelsen, at de øgede administrationsomkostninger måtte antages at være af relativt lille omfang, og at myndighedernes merarbejde og meromkostninger måtte forudsættes at blive formindske, i det omfang myndighederne gennem indhentede erfaringer og vejledning fik bedre kendskab til anvendelsen af reglerne i forvaltningsloven.

d. De kommunale organisationer har i forbindelse med besvarelsen af den seneste høring over lovudkastet i efteråret 1982 meddelt, at gennemførelsen af lovforslaget efter organisationernes opfattelse skønnes at ville medføre forøgede udgifter, uden at det er muligt nøjagtigt at angive noget beløb. Kommunernes Landsforening har dog anført, at udgifterne til kursusvirksomhed, undervisning m.v. i forbindelse med lovens gennemførelse i en overgangsperiode på 2–3 år vil være på mellem 10 og 20 mill. kr., og at de samlede udgifter som